Totstandkoming van Europese wetgeving

In het Nederlands ook wel de Gewone Wetgevingsprocedure genoemd, is de manier waarop de meeste besluiten en wetten worden aangenomen in de Europese Unie.

Onder het Verdrag van Lissabon (2007) werd het medebeslissingsproces omgedoopt tot de “gewone wetgevingsprocedure” en werd het de standaardmethode voor het aannemen van EU-wetgeving. In dit proces werken het Europees Parlement en de Raad (van ministers) gelijkwaardig samen om wetsvoorstellen goed te keuren. Het begint met een voorstel van de Europese Commissie – tevens de enige EU-instelling met recht van initiatief, de enige die met wetsvoorstellen kan komen – dat zowel door het Parlement als de Raad wordt bekeken. Het Parlement stemt eerst en kan het voorstel amenderen, aannemen of verwerpen. Als het Parlement het voorstel (geamendeerd) aanneemt, kan de Raad het accepteren en er wet van maken, of wijzigingen voorstellen en het voorstel terugsturen naar het Parlement.

Tijdens de tweede lezing hebben beide organen drie maanden, verlengbaar met één maand, om hun standpunt te bepalen, waarbij het Parlement een absolute meerderheid nodig heeft om de wijzigingen van de Raad te verwerpen of te amenderen. Als de Raad de amendementen van het Parlement niet aanvaardt, begint een bemiddelingsproces (derde lezing), waarbij een bemiddelingscomité, bestaande uit vertegenwoordigers van beide organen en de Europese Commissie, onderhandelt om tot een gezamenlijk akkoord te komen dat door zowel het Parlement als de Raad moet worden goedgekeurd om wet te worden. De laatste jaren onderhandelen Parlement en Raad steeds meer via bemiddelingscomités na afloop van de eerste lezing om wetgevingsprocessen te versnellen.